

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorum, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

De discrimine ciborum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

sed conscientia tua memoria, &c. Et glossa de pœnitentia, Dist. 4. cap. Consideret, fatetur humani iuris esse confessionem. Verùm confessio, cùm propter maximum absolutionis beneficium, tum propter alias conscientiarum utilitates apud nos retinetur.

De discrimine ciborum.

Publica persuasio fuit non tantùm vulgi, sed etiam doctentium in Ecclesijs, quòd discrimina ciborũ, & similes traditiones humanæ, sint opera utilia ad promerendam gratiam & satisfactoria pro peccatis. Et quòd sic senserit mundus, apparet ex eo, quia quotidie instituebantur nouæ ceremoniæ, noui ordines, nouæ feriæ, noua ieiunia, & doctores in templis exigebant hæc opera tanquam necessarium cultum ad promerendam gratiam, & vehementer terrebant conscientias, si quid omitterent. Ex hac persuasione de traditionibus multa incommoda in Ecclesia secuta sunt.

Primò, obscurata est doctrina de gratia & iustitia fidei, quæ est præcipua pars Euangelij, & quam maximè oportet extare & eminere in Ecclesia, vt meritum Christi benè cognoscatur, & fides, quæ credit remitti peccata propter Christum, longè supra opera collocetur. Quare & Paulus in hunc locũ maximè incumbit, legem & traditiones humanas remouet, vt ostendat iusticiam Christianam aliud quiddam esse, quàm huiusmodi opera, videlicet fidem, quæ credit peccata gratis remitti propter Christum. At hæc doctrina Pauli, penè tota oppressa est per traditiones, quæ pepererunt opinionem, quòd per discrimina ciborum, & similes cultus, oporteat mereri gratiam & iusticiam. In pœnitentia nulla mentio fiebat de fide, tantùm hæc opera satisfactoria proponebantur, in his videbatur pœnitentia tota consistere.

Secundò hæc traditiones obscurauerunt præcepta

Dei,

Dei, quia traditiones longè præferebantur præceptis Dei, Christianismus totus putabatur esse obseruatio certarum feriarum, rituum, ieiuniorum, vestitus. Hæc obseruationes erant in possessione honestissimi tituli, quòd essent vita spiritualis & vita perfecta. Interim mandata Dei iuxta vocationem, nullam laudem habebant, quòd paterfamilias educabat sobolè, quòd mater pariebat, quòd princeps regebat rempublicam, hæc putabantur esse opera mundana & imperfecta, & longè deteriora illis splendidis obseruationibus. Et hic error valde cruciauit piæ conscientias, quæ dolebant se teneri imperfecto vitæ genere, in coniugio, in magistratibus, aut alijs functionibus ciuilibus, mirabantur Monachos & similes, & falsò putabant illorum obseruationes Deo gratiores esse.

Tertiò, traditiones attulerunt magnà pericula conscientijs, quia impossibile erat omnes traditiones seruare, & tamen homines arbitrabantur has obseruationes, necessarios esse cultus. Gerson scribit multos incidisse in desperationem, quosdam etiam sibi mortem consciuisse, quia senserant, se non posse satisfacere traditionibus, & interim consolationem nullam de iusticia fidei & de gratia audierant.

Videmus Summistas & Theologos colligere traditiones, & querere *omniscias*, vt leuent conscientias, nõ satis tamen expediunt, sed interdum magis iniiciunt laqueos conscientijs. Et in colligendis traditionibus ita fuerunt occupatæ Scholæ, & conciones, vt non vacauerit attingere scripturam, & querere vtiliorem doctrinam de fide, de cruce, de spe, de dignitate ciuiliu rerum, de consolatione conscientiarum in arduis tentationibus. Itaq; Gerson & alij quidam Theologi grauiter questi sunt, se his rixis traditionum impediri, quòd minùs versari possent in meliore genere doctrinæ. Et Augustinus verat onerare conscientias huiusmodi obseruatio-

seruatio-

seruationibus; & prudenter admonet Ianuarium, vt
sciat eas indifferenter obseruandas esse, sic enim lo-
quitur.

Quare nostri non debent videri hanc causam teme-
rè attigisse, aut odio Episcoporum, vt quidam falsò su-
spiciantur. Magna necessitas fuit de illis erroribus, qui
nati erant ex traditionibus malè intellectis, admonere
Ecclesias. Nam Euangelium cogit vrgere doctrinam in
Ecclesijs de gratia & iustitia fidei, quæ tamen intelligi
non potest, si putent homines se mereri gratiam per
obseruationes ab ipsis electas.

Sic igitur docuerunt, quòd per obseruationem tra-
ditionum humanarum non possimus gratiam mereri,
aut iustificari, quare non est sentiendum, quòd huius-
modi obseruationes sint necessarius cultus.

Addunt testimonia ex scriptura; Christus Matth. 15.
excusat Apostolos, qui non seruauerant vltimam tra-
ditionem, quæ tamen videbatur de re non illicita sed
media esse, & habere cognationem cum baptismati-
bus legis, & dicit: Frustra colunt me mandatis homi-
num. Igitur non exigit cultum inutilem.

Et paulò post addit: Omne quod intrat in os, non
inquinat hominem.

Item Rom. 14. Regnum Dei non est esca aut potus.
Coloss. 2. Nemo iudicet vos in cibo, potu, sabbato
aut die festo.

Item, Si mortui estis cum Christo, ab elementis
mundi, Quare tanquam viuentes in mundo decreta
facitis? Ne attingas, Ne gustes, Ne contrectes.

Actor. 15: ait Petrus: Quare tentatis Deum, impo-
nentes iugum super ceruices discipulorum, quòd neque
nos, neque patres nostri portare potuimus, sed per grati-
am Domini nostri Iesu Christi credimus saluari, quem
admodum & illi. Hic vetat Petrus onerare conscientias
as pluribus ritibus siue Mosis, siue alijs.

Et 1. Tim.

Et 1. Tim. 4. vocat prohibitionem ciborum, doctrinam demoniorum, quia pugnat cum Euangelio, talia opera instituire aut facere, vt per ea mereamur gratiam, aut quòd non possit existere Christianismus sine tali cultu.

Hic obijciunt aduersarij, quòd nostri prohibeant disciplinam & mortificationem carnis, sicut Iouinianus. Verùm aliud deprehendetur ex scriptis nostrorum. Semper enim docuerunt de cruce, quòd Christianos oporteat tolerare afflictiones. Hæc est vera, seria & non simulata mortificatio, varijs afflictionibus exerceri, & crucifigi cum Christo.

Insuper docent, quòd quilibet Christianus, debeat se corporali disciplina, aut corporalibus exercitijs & laboribus sic exercere & coëcere, ne saturitas aut desidia extimulet ad peccandum, nõ vt per illa exercitia mereamur gratiam, aut satisfaciamus pro peccatis. Et hanc corporalem disciplinam oportet semper vrgere, non solum paucis & constitutis diebus, Sicut Christus præcipit: Cauete ne corpora vestra grauentur crapula. Item, Hoc genus demoniorum non eijcitur nisi ieiunio & oratione. Et Paulus ait: Castigo corpus meum, & redigo in seruitutem. Vbi clarè ostendit, se ideo castigare corpus, non vt per eam disciplinam mereatur remissionem peccatorum, sed vt corpus habeat obnoxium & idoneum ad res spirituales & ad faciendum officium, iuxta vocationem suam. Itaq; non damnantur ipsa ieiunia, sed traditiones, quæ certos dies, certos cibos præscribunt, cum periculo conscientie, tanquam istiusmodi opera sint necessarius cultus.

Seruantur tamen apud nos plæraq; traditiones, quæ conducunt ad hoc, vt res ordine geratur in Ecclesia, vt ordo lectionum in Missa & præcipuæ feriæ. Sed interim homines admonetur, quòd talis cultus nõ iustificet coram Deo, & quòd non sit ponendum peccatum

in talibus rebus, si omittantur sine scandalo. Hæc libertas in ritibus humanis non fuit ignota patribus, Nam in Oriente alio tempore seruauerunt Pascha quàm Romæ, & cùm Romani propter hanc dissimilitudinem accusarent Orientem schismatis, admoniti sunt ab alijs, tales mores non oportere vbiq; similes esse. Et Irenæus inquit, dissonantia ieiunij, fidei consonantiam non soluit, sicut & Dist. 12. Gregorius Papa significat, talem dissimilitudinē non lædere vnitatem Ecclesiæ. Et in historia Tripartita lib. 9 multa colliguntur exempla dissimiliū rituum, & recitantur hæc verba; Mens Apostolorum fuit, non de diebus festis sancire, sed prædicare bonam conuersationem & pietatem.

De votis Monachorum.

Quid de votis Monachorum apud nos doceatur, melius intelliget, si quis meminerit, qualis status fuerit Monasteriorum, quàm multa contra Canones in ipsis Monasterijs quotidie fiebant. Augustini tempore erant libera collegia, postea corrupta disciplina, vbiq; addita sunt vota, vt tanquam excogitato carcere disciplina restitueretur. Additæ sunt paulatim supra vota aliæ multæ obseruationes. Et hæc vincula multis ante iustam ætatem contra Canones iniecta sunt. Multi inciderunt errore in hoc vitæ genus, quibus etiamsi non deessent anni, tamen iudicium de suis viribus defuit. Qui sic irretiti erant, cogebantur manere, etiamsi quidam beneficio Canonū liberari possent. Et hoc accidit magis etiam in Monasterijs virginum, quàm Monachorum, cùm sexui imbecilliori magis parcendum esset. Hic rigor displicuit multis bonis viris ante hæc tempora, qui videbant puellas & adulescentes in Monasteria detrudi propter victum, videbant quàm infeliciter succederet hoc consilium, qua

scanda-